

Öğretmenlere Yönelik

3. Afet Eğitimi Materyal Geliştirme Proje Yarışması Şartnamesi (2024)

Yakın zamanda yaşadığımız felaket boyutundaki depremler de göstermiştir ki, afetlere dayanıklı bir ülke olabilmek için alt ve üst yapıların olası doğa olaylarına karşı fiziksel olarak dayanıklı hale getirilmesinin yanı sıra toplumun her kesiminin de afet tehlike ve riskleri karşısında alınması gereken tedbirlere yönelik farkındalıklarının artırılması vazgeçilmez bir zorunluluktur. Bu açıdan bireysel olarak afetlere yönelik hazırlıkların yapılması ve küçük yaştan başlayarak afetler konusunda bilgi ve deneyim sahibi olunması, afet ve acil durumlarda güvenli davranış ve uygulamaların bilinmesi ve benimsenmesi ayrı bir önem arz etmektedir. Dünyada afetlere dayanıklı ülkeler incelendiğinde afet eğitimlerinin okul öncesi dönemden başlayarak örgün eğitim sistemi içerisinde uzun yıllar boyunca düzenli olarak verildiği gözlemlenmektedir. Ülkemizde de öğretim programlarında bu yönde düzenlemeler T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nca gündeme alınmıştır

Öğretmenler tarafından eğitim kurumlarında verilen afet eğitimlerinin, öğrencilerin yaşının yanı sıra bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişim düzeyleri ile de uyumlu çeşitli öğretim materyalleri kullanılarak gerçekleştirilmesi, afet farkındalığı, afet risk azaltma ve afete hazırlık konularının daha kolay kavranması açısından faydalı olmaktadır. Bu materyaller yardımıyla, verilmek istenen kazanımların oyunla, ilgi uyandıracak şekilde öğrenciye aktarılması hem öğrencilerin konuyu kavramasını kolaylaştırmakta hem de arzu edilen olumlu davranış değişikliklerinin kalıcı hale gelmesine katkıda bulunmaktadır.

Ülkemizde afet eğitimine yönelik olarak pek çok proje ve faaliyetin içerisinde yer alarak katkı veren, özellikle T.C. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), T.C. İçişleri Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile iş birliği içerisinde Japonya'daki deneyimlerin Türkiye'ye aktarılması için çok önemli projeler yürütmüş olan Türk Japon Vakfı (TJV) örgün eğitim kapsamında "Afet Eğitimi Yarışmaları" da düzenlemektedir. Bu kapsamda geliştirilen ilk etkinlik 2021 yılında öğretmenlere yönelik gerçekleştirilen "**Afet Eğitimi Materyal Geliştirme Proje Yarışması**"dır. Bu yarışmanın ikincisi 2022 yılında gerçekleştirilmiştir. 2022 ve 2024 yıllarında ise öğrencilere yönelik yürütülen "**Afet Risk Azaltma Proje Yarışması**" etkinlikleri de başarılı bir şekilde ve artan ilgi ile tamamlanmıştır. Yarışmalar, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı onayı sonrasında ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve akademik paydaşlarla birlikte yürütülmüştür (bu projelere ilişkin detaylı bilgi www.tjv.org.tr adresinden temin edilebilir).

Yarışmaların hareket noktası, çocuk ve gençlerin afetlerde zarar görebilirliğinin nispeten daha yüksek olması nedeniyle; özellikle doğa kaynaklı tehlikelerden korunma, afet risklerini azaltma, afete hazırlıklı olma konularında öğrenme ve öğrendiklerini akranları ve toplumla paylaşmada mutlaka dikkate alınması gereken önemli özelliklere sahip olmasıdır. Bu süreçlerde belirleyici role sahip öğretmenlerin hazırlayacakları özgün materyal ve oyunlarla çocuklar ve gençlerin olası afetlere hazırlıklı olma konusunda daha bilgili ve bilinçli olmalarına katkıda bulunmaları beklenmektedir. Bu kapsamda, Birleşmiş Milletler (BM) Afet Risk Azaltma 3.Dünya Konferansı'nda kabul edilen Afet Risk Azaltma için Sendai Çerçevesi'nde (2015-2030) yer alan: "*Çocuklar ve*

gençler değişimin temsilcileridir, onlara mevzuat, ulusal uygulama ve eğitim müfredatlarıyla uyumlu olarak afet risklerinin azaltılmasına katkıda bulunmalarını sağlayacak alan ve yöntemler sunulmalıdır.” yaklaşımı yol gösterici olarak kabul edilmektedir.

Bu kapsamda, 2024 yılında öğretmenlerimizi 3. kez “**Afet Eğitimi Materyal Geliştirme Proje Yarışması**”na katılmaya davet ediyor ve ülkemizin afetlere dayanıklılığını geliştirme ve güçlendirme yolundaki çabalara katkı vermelerini bekliyoruz.

Başvuru Koşulları

- 1) Yarışmaya resmi ve özel ana okulu-ilk-orta-lise ve özel eğitim okulları ile bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan tüm branşlardaki eğitimciler (öğretmen ve idareciler) katılabilecektir.
- 2) Yarışmaya başvuracak eğitimciler, başvuru dosyasında, hazırladıkları materyalin hangi eğitim kademesi (ilk-orta-lise-özel eğitim) için olduğunu belirtmelidir. Materyaller kendi içinde belirtilen bu kademelere göre değerlendirilecektir.
- 3) Eğitimcinin görev yaptığı okul kademesi ile hazırladığı materyalin aynı kademe (kategoride) olma zorunluluğu bulunmamaktadır.
- 4) Eğitimciler bireysel veya bir ekip olarak yarışmaya katılabilir, ancak bir aday birden fazla proje (materyal) ile yarışmaya katılamaz.
- 5) Daha önce TJV veya başka bir kuruma sunulmuş (yarışma, etkinlik, tanıtım vb.) olan materyaller kabul edilmemektedir.
- 6) Başvuru dosyası, ekte yer alan “Başvuru Dosyası Formatı”ndaki başlıkları içermelidir. Gerekirse ilave başlıklar da yarışmacı tarafından açıklayıcı olarak eklenebilir.
- 7) Beyan kısmında yazılı olduğu şekilde telif hakkı devrine ilişkin bölüm uygun şekilde düzenlenerek tüm katılımcılar tarafından imzalanmalıdır.
- 8) Geliştirilen materyali açıklamaya yönelik görsel-işitsel destekleyici unsurların yanı sıra materyalin tanıtımı için kısa bir videonun da gönderilmesi gerekmektedir.
- 9) Materyalin yarı finale seçilmesi durumunda, çevrimiçi olarak Jüriye yapılacak sunumda projenin daha detaylı anlatımı beklenmektedir.
- 10) Materyalin finale seçilmesi durumunda ise, materyal sahibi/sahiplerinin Ankara’da Türk Japon Vakfı (TJV) Kültür Merkezi’nde ödül törenine katılması ve tanıtım sunumu yapması beklenmektedir. Bu programa şehir dışından katılacak bir eğitimcinin ulaşım ve gereği halinde konaklama giderleri Türk Japon Vakfı tarafından karşılanacaktır.

Afet Eğitimi Materyaline İlişkin Koşullar

- 1) **Geliştirilecek materyal özgün ve afet farkındalığını artırmaya yönelik olmalıdır.** Materyal tüm içeriği ile özgün bir yapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin yakın çevresinde mevcut ve gelişmekte olan afet/acil durum tehlikelerine ve zarar görmekten nasıl korunabileceklerine yönelik ilgilerini, tutum ve davranışlarını geliştirmeye katkıda bulunmalıdır (konumu/mekânı algılama, insan ve çevre arasındaki etkileşim, araştırma, iletişim ve iş birliği vd.).
- 2) **Materyal geliştirilirken doğa ve teknoloji kaynaklı yerel tehlikeler özellikle dikkate alınmalıdır.** Yerel tehlikelerin belirlenmesinde AFAD web sitesinde

yayınlanan İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP) bilgilerinden yararlanılabilir, iklim değişikliğinin yol açtığı/açabileceği tehlike ve riskler de dikkate alınmalıdır (günlük hayattan örnekler, yerleşimin afet geçmişi, bilimsel verilere erişim vd.).

- 3) **Geliştirilen materyal öğretim programı ile uyumlu olmalıdır.** Materyal, öğretim programlarında yer alan kazanımlar/öğrenme çıktıları ile ilişkilendirilerek, doğa kaynaklı olayların afet riskine ve afete dönüşmesinde insan faaliyetinin rolü; afet risklerini önlemenin ve azaltmanın önemi; afetlerin bireye, topluma, çevreye etkileri ve olası sonuçları ile ilgili bilgi, beceri ve davranışları müfredatla bütünlük içerisinde aktarmalıdır (oyun, gezi, gözlem, drama, tatbikat vd.).
- 4) **Materyal, hangi tehlike karşısında, hangi durumda, nasıl davranmanın korunmaya ve zarar azaltmaya yardımcı olduğunu öğrencilere sorgulatmalıdır.** Materyal afet eğitiminde öğrencilere, okulda ve okul dışında buldukları farklı ortamlarda, afet öncesi, sırası ve sonrası, tüm evrelerde doğru davranışları, sadece slogan olarak değil mantığını kavratarak, kazandırmayı özendirerek özellikle olmalıdır. Projede Türkçenin kullanımına özen gösterilerek afet terim, kavram, uygulama hatalarının olmamasına dikkat edilmelidir.
- 5) **Materyal, kullanımı kolay ve yaş grubuna bağlı olarak öğrencileri oyunla ve ilgi uyandıracak şekilde (eğlenceli bir şekilde) eğitmeye yönelik olmalıdır.** Bu kapsamda, materyal tasarım özelliği bakımından tekil kullanıma dönük ve yalnızca izleme/dinleme ile sınırlı olmamalı, çeşitli (mekanik, dijital vd.) öğeleri birlikte kapsmalı; okul ve okul dışında eşzamanlı çoklu kullanıma, tekrar edilebilmeye, uygulamalı öğrenmeye uygun olmalıdır.
- 6) **Materyalin üretimi ve çoğaltımı mümkün olduğu kadar kolay, hızlı, hesaplı ve gözetilebilir özellikte olmalıdır.** Ayrıca, kullanılacak malzeme sağlık/hijyen ve güvenlik kurallarına uygun olmalıdır.

Başvuru Takvimi(*)

Son başvuru tarihi: 17 Ağustos 2024

Jüri ön değerlendirme sonuçlarının açıklanması: 30 Eylül 2024

Yarı finale seçilen materyallerin sunumu (çevrimiçi): 12-13 Ekim 2024

Finale seçilen materyallerin sunumu ve ödül töreni: 14 Kasım 2024

(*) Türk Japon Vakfı, son başvuru tarihi dışındaki tarihler için, önceden Türk Japon Vakfı web sitesinde bilgi verilerek güncelleme yapabilir. Jüri ön değerlendirme sonuçlarına itiraz etmek isteyen katılımcılar ön değerlendirme sonuçlarının açıklanmasını takiben 3 gün içinde yarışmanın başvuru eposta adresi de olan selentiryaki@tjv.org.tr adresine taleplerini iletebilirler. İtirazlara 1 hafta içerisinde dönüş yapılacaktır.

Ödüller()**

Materyaller; “ilkokul”, “ortaokul”, “lise” ve “özel eğitim” seviyelerinde dört ayrı kategoride Ek-1’deki “Değerlendirme Kriterleri” doğrultusunda değerlendirilecektir. Değerlendirme sonucunda dereceye girenlere aşağıdaki ödüller takdim edilecektir. Ayrıca, eğitimcilerin görev yaptıkları okullara da aynı olarak ödül verilmesi planlanmaktadır.

1) Birincilik Ödülü: 16,000 TL

2) İkincilik Ödülü: 12,000 TL

3) Üçüncülük Ödülü: 8,000 TL

(**) 3zel Eğitim kategorisi dışındaki kategorilerde, 3zel gereksinimli bireylerin afet eğitimine y3nelik geliştirilecek materyallerin 3d3le layık bulunması durumunda, yukarıda belirtilen 3d3ller %10 oranında arttırılır. Ayrıca, 6 şubat 2023 ve sonrası b3lgedeki depremlerinden etkilenen 11 ildeki okullardan yarışmaya katılacak eğitimcilerin projelerinin 3d3le layık bulunması durumunda belirtilen 3d3ller %10 oranında arttırılır.

D3zenleyici Kurum

T3rk Japon Vakfı (TJV)

Yarışmanın b3t3esi TJV tarafından karşılanacak olup, bu yarışma ticari bir ama3 g3tmemektedir. Ayrıca, yarışmaya katılacak ve katkı verecek olan kurumlar 3cretsiz ve g3n3ll3l3k esasına g3re y3r3tecekleri bu projeden herhangi bir ticari 3ıkar sağlamamaktadır.

J3ri 3yeleri

Yarışmanın se3ici j3risi, TJV tarafından oluşturulacak olup, bu s3re3 T.C. Mill3 Eğitim Bakanlığı'nın bilgilendirilmesi ve onayı ile ger3ekleştirilecektir.

Başvuru Adresi

T3rk Japon Vakfı

Ferit Recai Ertuđrul Caddesi No: 2

Or-An, 3ankaya-Ankara

Tel: 0312 491 17 48 – 491 17 54

E-posta: selentiryaki@tjv.org.tr

Başvuru Dosyası Formatı

1) Yarışmacıya İlişkin Bilgiler

- Öğretmenin/Öğretmenlerin Adı ve Soyadı:
- Okul Görev Kademesi (Ana okulu, İlkokul, Ortaokul, Lise, Özel Eğitim, BİLSEM):
- Branşı:
- Okul Adı:
- Okul Adresi:
- Okul Telefon Numarası:
- Öğretmenin iletişim Adresi:
- Öğretmenin Telefon Numarası:
- Öğretmenin E-posta Adresi:
- Öğretmenin Kısa özgeçmişi:
- Ek-2'deki Aydınlatma Metni okunduktan sonra Açık Rıza Onayı-I ve II (Ek-3 ve Ek-4) de imzalanıp başvuru dosyasına eklenmelidir.

2) Projeye (Materyale) İlişkin Bilgiler

- Projenin (Materyalin) Adı:
- Materyalin Hedef Eğitim Kademesi (İlkokul, Ortaokul, Lise, Özel Eğitim):
- Öğretim Materyalinin hedef aldığı yaş grubu veya sınıf düzeyi:
- Materyalin amacı ve ilgili ders programlarındaki kazanımları/öğrenme çıktıları:
- Materyal için seçilen afet eğitim konusunun öğretim programı ile ilişkisi (öğretim materyalinin ilişkili olduğu ders, konu ve kazanımlar/öğrenme çıktıları):
- Öğretim materyalinin uygulanma/kullanma yönergesi:
- Öğretim materyalini destekleyecek görseller, işitsel vb. unsurlar (çıkıtı olarak dosyaya eklenmesi mümkün olmayan bilgiler dijital dosya olarak da gönderilebilir veya yarışmacının talebi halinde, detayları verilecek siteye/drive dosyasına yüklenebilir):

3) Diğer Koşullar

- Özgün olmayan projeler (materyaller) değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Materyalin, ilişkili olduğu ders ve konular ile uyumu kesinlikle olmalıdır.
- Projeye (materyale) ilişkin üçüncü taraflarca açılacak her türlü davanın muhatabı projeyi (materyali) sunan/sunanlardır.
- Ödül verilmesi layık bulunan materyal eğer birden fazla öğretmen tarafından, ekip olarak hazırlanıp sunulmuş ise, ilan edilen ödül miktarı, materyali hazırlayıp sunan öğretmenler arasında paylaşılmak üzere, ekip üyeleri tarafından belirlenen bir öğretmene takdim edilir.
- Ödül kazanan materyalin özgün olmadığı, taklit veya alıntı olduğunun ödül takdimi sonrasında tespit edilmesi durumunda, ödülü alan yarışmacı, ödül miktarını %20 fazlasıyla geri vermeyi kabul eder.
- Yarışmaya katılanlar yarışma koşullarını kabul ettiklerini başvuru dosyasını imzalayarak beyan eder.
- İmzasız ve eksik belgeli başvurular değerlendirmeye alınmayacaktır.
- Yarışmaya sadece örgün öğretim sisteminde yer alan resmi ve özel okullarda görev yapmakta olan öğretmen ve idareciler herhangi bir ücret, ödeme ya da bedel karşılığı olmaksızın, gönüllülük esasına göre katılabilir.

- Yarışmaya katılacak olan özel gereksinimli bireyler ile özel gereksinimli bireylerin afet eğitimine yönelik sunulacak projelerin (materyallerin) yarışmaya sunulmasını teşvik etmek için gerekli tedbirler alınacak, ilgili kurumlarla yardım ve iş birliği halinde hareket edilebilecektir.